

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 9. Ira Dei in detentione nauis, & impuræ submersione ostensa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

mulo, quibus non est intellectus. Ac, ne cornua
 defint, inuenies, apud alios tauro, apud Cle-
 mentem Alexandrinum, libidinosum etiam
 centauro, apud alios, alijs bestijs, in ignomi-
 niam, comparatum. I nunc, & sodalitatem
 tibi elige; libido inter bestias, castimonia
 inter Angelos, te faciet sodalem: illa inter
 vpupas, hæc inter columbas: illa inter hœ-
 dos, hæc inter agnos te statuet. Huius preti-
 um est cœlo dignum; illius tanta immundi-
 tia est, vt Fœlicula virgo, postquam nullis
 tormentis aut pollicitationibus à Christiana
 religione ac puritate corporis diuertere potuit,
 maluerit, iussu Flaeci comitis, in latrinam
 detrudi, & ibidem mori, quàm libidine con-
 taminari. Nulla scilicet corporis labe nocere
 potest, si anima se inquinari non patia-
 tur: quemadmodum nihil iuuat corporis at-
 que vestium munditiæ, vbi pectus plenum
 est sordibus pudendis & erubescendis, vul-
 tusque ipse Vitelliana cicatrice stigmatosus.

Psal. 31.
 9.
 Clem.
 Alexand.
 1.4. Strom.

PARS SECVNDA.

ED quia nonnulli adeò sunt duræ &
 perfrictæ frontis, vt nesciant am-
 pliùs erubescere, ad aliud nobis
 remedium est veniendum. Licet, tota ciui-
 tate

IX.
 IRA DEI
 IN DETEN-
 TIONE
 NAVIS, ET

IMPURAE
SVMER-
SIGNE
OSTENSA.

Jerem. 3.
3.

tate differantur, licet publicis vocibus meretrices nominentur; licet illis in faciem dicas, nomen illarum esse cum pudicitia prostitutum; licet inculces, ipsas, domum, cognatos, totam familiam dedecore affici; adhuc rident, adhuc de fenestra annuunt, adhuc velut aues illices cantu vocant pelliciuntque transeuntes, & tantum non hederam aut myrthum præ foribus appendunt, ut ibi Bacchi & Veneris Nymphas ac ministras constet habitare; licet vaticineris, à provincia relegandas; licet mineris carceres & carnifices; licet dicas virgis per forum agendas, capite plectendas, nihil his omnibus mouentur; idcirco merito audiunt: *Frons mulieris meretricis facta est tibi, noluisti erubescere.* Vbi ergo verba nihil efficiunt, ad verbera est procedendum. Apud seruiles animos plus potest corporis dolor, quam animi pudor: perfruerunt faciem, frons illis ænea est; cutis tenella; ictus solos sentiunt, dedecus contemnunt; sicut nec hili faciunt, quidquid viderint, à salua, quam semel imbiberunt, discrepare. Si quos itaque honestatis omnis oblitos, non commouet supra dictæ puellæ parentumque & cognatorum eius, omniumque Iudæorum tam luculenta infamia, clades

des, calamitas; nōrint grauiora sibi à Deo, quàm ab hominibus impendere: nōrint Apostoli comminationem: *Si secundùm carnem vixeritis, moriemini*: nec morte tantùm animæ, sed non rarò etiam morte improuisâ. Huius rei exemplum breue, sed illustre refert Ioan. Moschus, aliàs Euiratus, cuius liber est tantæ authoritatis, vt in ipsa quoque septima synodo citetur. Vt enim appareat, quanta sit grauitas huius criminis, Palladium adducit testem, qui à nauarcho ipso, cui id contigit, rem audiuit narrari. Is cum alijs Constantinopolim, alijs Alexandriam, alijs aliò nauigantibus, & ipse è portu soluit. Par conditio erat omnium, par tempestas, pares venti: sed nauigatio impar. Nam vbi omnes in altum iam promōrant, alijs prosperè euntibus, solus repente, in medio mari, coactus est subsistere. Remoram piscem aiunt, alioqui vim eam habere, vt nauem sistat, cui sese applicat. Sed nullus ibi piscis, nulla arena, breuia nulla, nullæ sidebant anchoræ; & tamen nauis immota stabat. Nihil venti in vela incidentes, nihil remi pellentes, nihil, qui ad clauum sedebat, vel arte, vel labore efficere potuerunt. Stetit nauis tanquàm rupes. Neque verò vnus horæ duntaxat id

Rom. 8. 13.

Io. Moschus in Prat. spirit. cap. 36.

S. Greg.
l. 6. dial.
cap. 11.
Sur. 10.
Octob.
Socrat.
lib. 7. c. 36.
Baron.
An. 434.

spacium fuit; totos quindecim dies ea nauis pertinacia durauit. Semper eodem loco hærebat, quasi clauis affixa, aut centum anchoris astricta. Versabantur omnes, in magno metu, mœstitia, & desperatione, inde potissimum anxij, quòd causam non perspicerent, qua progressus nauis in liquido impediretur elemento. Quando S. Cerbonij corpus, ex Helba insula, Populonium est, per mare, transfuectum, immensa pluuia, toto itinere, circa vtraque nauis latera, procelloso turbine, deiecta est, neque vnicâ quidem gutta in nauim illapsâ. Nauis oneraria maxima, ingentes columnas vectura, è littore Troadis in mare traducenda erat, nec tamen à magna hominum multitudine, iniectis funibus trahi poterat, idque per dies complures, vt adeò à cacodæmone detineri putaretur. Rogatus est Siluanus Troadis Episcopus, vt ad littus egrederetur, & precibus ad Deum fusis nauem promoueret. Orauit, funera leui manu apprehendit, & nauis illico secuta est ductum trahentis. Sæpe igitur vel ab Orco cursus nauium interpellatur, vel à Cœlo incitatur. Quare & ille nauclerus ope humana destitutus, ad diuina se contulit auxilia; compluresque dies Deum ardentibus votis

votis rogavit, ut in tanto rerum discrimine versantibus ne deesset. Quod & illos nau-
tas fecisse legimus, qui Ionam vexerunt,
quando *Dominus misit ventum magnum in ma-* Ion. I. 4.
re; & facta est tempestas magna in mari, & navis
periclitabatur conteri. Quem admodum autem
tunc Propheta dixit: *Tollite me, & mittite in*
mare, & cessabit mare à vobis; ita ad nauarchū
hunc orantem vox de caelo accidit, quæ di-
ceret: *Mitte foras Mariam, & bene nauigabis.*
Cogitanti, quid hoc sibi vellent, & quam
Maria esset in mare præcipitanda, altera mox
& repetita sententia est in aures ingesta: *Di-*
xi tibi, Mitte foras Mariam, & salui eritis.
Exclamat gubernator illico: *Maria, ô Ma-*
ria! nesciebat enim, quæ, aut ubi illa esset.
Maria. Iacebat quædam obscuri nominis
femina in angulo extremo navis, Maria di-
cta, quæ se citari existimans, *Quid fieri vellet*
Dominus navis, interrogavit? Iussit eam
naucerus ad se venire, ac, remotis arbitris,
ita compellavit: *Vides, Maria, me peccato-*
rem? non est numerus scelerum meorum; non po-
test ea pati Deus: eorum gravitas tanta est, ut
navim non sinat progredi. Nimirum ego sum onus
illud propter cuius flagitia vos omnes estis peritu-
ri. Dixit hæc, cum tanto animi sensu, ut ex-

emplo iſta mulier in ſe descendens, altum
 ingemiſceret, diceretque: *O mi nauarche, tace
 de tuis, ego, ego verè ſum peccatrix.* Tum nau-
 archus, *Quæ, inquit, putas peccata eſſe, qui-
 bus Dei in te iram concitaviſti? Va mihi,* ait mu-
 lier, *non eſt ullum genus peccati, quo non ſim in-
 quinata. Meo merito, meâ culpâ, in hoc periculû
 veniſti. Vna perpetravi, quod omnes luitis. Et,
 ne me ſiſto hac animo loqui exiſtimetis: Mari-
 tum ego habui, ex quo duos filios peperì, quorum,
 cùm vnus ad nonem, alter ad quinque annos æta-
 tis veniſſet, coniunx mortuus eſt. Ego vidua,
 cum ſine viro eſſe non vellem, in vicinum mihi
 militem oculos conieci; is me ita totam cepit, ut
 eum non ambita omnibus modis ambirem, intuitu,
 nutu, ſalutatione, & quia infamiã metuens,
 eius non auſa ſum domum intrare; tandem, amo-
 ris impatiens, ad eum meos familiares mittere
 ſtatui, nuptiasq; eius flagitavi. Negant ſubin-
 de, ob iuſtas cauſas puellæ, ſe in coniugiũ
 alterius conſenſuras: ſed proſectò ſæpius iu-
 uenes ac viri cordati, quando animaduer-
 tunt, non ſe, ſed ſuas opes peti; aut vident,
 ſe mirabiles cum vxore, ducturos appendi-
 ces. Quod etiam miles iſte vidit. Nam etſi
 mali de vidua nihil audiuit, etſi rogari, quàm
 rogare maluit, viris tamẽ ad ſe legatis, rotun-
 dis*

dis verbis negavit, se vxorem ducturum, quæ ex altero viro filios suscepisset; hæreditatem diuidi, minui amorem, caussam dari innumeris litibus, deniq; vitricum se, non parentem nominatum iri. Ita nimirum, vt dixit S. Cyprianus, *offert demon oculis formas illices & faciles voluptatis, vt visu destruat castitatem.* Quippe vidua hæc militem nimis sipientibus oculis contemplata, primò calere, mox ardere cœpit; postquam autem eius potiundi sibi spem incidi audiuit, etiam, præ amore insanijt. Quæ enim insania maior esse posset? non dormire, non quiescere quinit; nec cibus illi, nec potus sapuit; omnia in tædium mutata sunt; denique, consueto mulierum more, & contagio iam ab Eua tracto, vetitum magis amauit: vtque desiderata, dum negantur, commendantur; ita illa non destitit, per vim, per dolum militem sibi adipisci. Quam in rem varia excogitauit, quibus sibi sponsum faceret; adiit vicinas, quæsiuit philtrea, parauit veneficia; sed breuissimum illi rei conficiendæ compendium, dictauit cacodæmon, quo suggerente, ex vidua facta est Medea; nam extincto omni amore naturali, duos, sibi ante hæc charissimos filios, spem nominis, solamen domus, occidit,

S. Cyprianus de zelo & inuidua.

dit, ne Iasone suo carere cogeretur. Ita Veneris amor, maternum amorem strangu-
lat; & quiduis audet, vt vel per philtrea, vel per
venena, vel per quæcunque flagitia, desiderijs
suis potiatur. Non est dubium, commota
esse viscera materna, quando vidit primoge-
nitum, nouem annorum puerulum, grassan-
te pharmaco, expallescens, & , inter ma-
ximos cruciatus, cum morte luctantem, sed
furor nescit frænari; & vim naturæ infert.
Quare & alterum quinquennem interemit,
duo funera intueri tolerabilius rata, quàm
spe carere nuptiarum. O cæcus amor! ô mu-
lier quid non facis, dum furis? Et tu, ô ju-
dex Mundi, qui hæc de cælo aspicias, cur
parcis? Non parcis, sed differs, vt patientiæ
tuæ virtutem, & iræ simul ostendas æquita-
tem, dum tempus expectas magis opportu-
num, demonstrasque humani consilij vanita-
tem, quod se sæpe priuat maximo bono, illud,
quod sperat, non consecuturum; vt vtro-
que careat. Hæc igitur vidua occiso vtroque
filio, ac sepulto, quasi obice remoto, bona
iam spe, militem foras prodeuntem observa-
uit, atque in via vltro interceptum allocuta
est, in hæc verba: *Scis te, à me amari, eaq; pro-
pter nuptias tuas expetij. Et vt agnoscas te ama-*
riue.

*ri vehementer, ecce filios meos, quos solos intellexi matrimonio nostro obstare, ex oculis remoueri. Nec illibenter, ut nôris, illis me priuavi, quia ex te alios spero; quem, ut iterum nôris, quanti faciam, ecce, ut unum haberem, duos interemi: da te igitur mihi, cui te vides sanguine meo esse chariorem. Quàm noxia sunt consilia furiosorum? quæ ista ad matrimonium adiumento fore sperauit, ea maximè obstiterunt. Miles enim, ut cognouit, eam tam crudele facinus admisisse, iam multò magis Furiam videns auersabatur, & cum iuramento protestatus est, se nunquam in coniugium illius consensurum, apud quam illi semper in simili periculo ac metu esset viuendum. Nam censuit, eam non aliã in maritum fore, quàm in proprios liberos extitisset: quouis verbo, quouis acerbiorè aspectu occasionem latrocinij accepturam. Repudiata igitur, ne scelere patefacto, magistratui ac publicæ iustitiæ obijceretur, fugit. Sed Dei manum quis effugiet? *En adsum* igitur, aiebat ad nauarchum, *age mecum, quod lubet; merui dudum perditam, omnibus modis perire.* His auditis gubernator, vir æquè moderatus ac prudens, ne quid præcipitanter ageret, nondum voluit eam in fluctus spargere; sed certius, vtra pars*

rea

rea esset, exploraturus dixit: *Ecce ego in scapham descendam, si, me absente, navis progredi cœperit, manifestum erit, meis illam fuisse peccatis attentam.* Dixit, in scapham se demisit, nihil promovit. Fixissima & navis & scapha hæsit, eodem loco, eodem pondere ligata. Regressus ergo in navim, ad mulierem conuersus ait: *Nunc & tu in cymbam egredere.* Vix in eam mulier demissa est, cum statim scapha tanquam vertiginem passa, se quinquies in gyrum circumuertens, velut tanti oneris impatiens, sponte subsidit, & cum muliere videri desijt. Navis autem, illico *tanta velocitate cucurrit, ut tribus diebus ac dimidio, navigatio fuerit peracta, quæ quindecim diebus alioqui indignisset, Deo moras compensante.*

X.
**PECCATI
 PONDVS,
 DIVINIS
 POENIS
 INDICA-
 TVM.**
 Exod. 15.
 10.
 Zachar.
 5. 6.
 Sapi. 9. 15.

Quid miramur in femina, quod regi, quod toti olim genti & exercitui contigit? quando, ô Deus, *flavit spiritus tuus, & operuit eos mare: submersi sunt, quasi plumbum in aquis vehementibus?* Nimirum hoc est, quod Zacharias vidit; *hæc est amphora egrediens. Et ecce talentum plumbi portabatur, & ecce mulier una sedens in medio amphora.* Caro nimirum est amphora, in qua anima sedem suam habet, quæ impudiciâ, & impietate, velut *tento plumbi, deprimitur, corpus enim, quod corrumpitur,*